

#### 4. Drugi Fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima koji ima za cilj ukidanje smrtne kazne<sup>1</sup>

Države ugovornice ovog Protokola,  
*verujući* da ukidanje smrtne kazne doprinosi poštovanju ljudskog dostojanstva i progresivnom razvoju ljudskih prava,  
*podsećajući* na član 3 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, usvojene 10. decembra 1948. i član 6 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, usvojenog 16. decembra 1966,  
*konstatujući* da se član 6 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima odnosi prema ustanovi smrtne kazne na način koji snažno sugeriše njeno ukidanje,  
*uverene* da bi sve mere preduzete u cilju ukidanja smrtne kazne trebalo smatrati unapređivanjem zaštite prava na život,  
*želeći* da na ovaj način preuzmu međunarodnu obavezu da ukinu smrtnu kaznu, saglasile su se o sledećem:

##### **Član 1.**

1. Niko u nadležnosti države ugovornice ovog Protokola ne može biti pogubljen.
2. Države ugovornice će preduzeti sve neophodne mere u okviru svoje nadležnosti u cilju ukidanja smrtne kazne.

##### **Član 2.**

1. Rezerve na ovaj Protokol nisu dozvoljene, sem rezervi stavljenih u trenutku ratifikacije ili pristupanja koje omogućavaju da smrtna kazna bude primenjena za vreme rata, za najteža krivična dela vojne prirode počinjena u toku ratnog stanja.
2. Država ugovornica koja je stavila ovakvu rezervu proslediće u trenutku ratifikacije ili pristupanja Generalnom sekretarau Ujedinjenih nacija tekst odgovarajućih odredbi zakona koje se primenjuju u vreme rata.
3. Država ugovornica koja je stavila ovakvu rezervu obavestiće Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o proglašenju i ukidanju ratnog stanja na svojoj teritoriji.

##### **Član 3.**

Države ugovornice ovog Protokola uključice u izveštaje koje podnose Komitetu za ljudska prava u skladu s članom 40 Pakta podatke o merama preduzetim radi ispunjenja obaveza preuzetih ovim Protokolom.

##### **Član 4.**

U odnosu na države ugovornice Pakta koje su dale izjavu u skladu s članom 41 nadležnost Komiteta za ljudska prava da prima i razmatra saopštenja u kojima neka država ugovornica tvrdi da druga država ugovornica ne ispunjava svoje obaveze biće proširena i na odredbe ovog Protokola, sem ako država u pitanju nije izjavila suprotno u trenutku ratifikacije ili pristupanja.

---

<sup>1</sup> Usvojen rezolucijom Generalne skupštine UN br. 44/128 od 15. decembra 1989. Stupio na snagu 14. jula 1991.

## **Član 5.**

U odnosu na države ugovornice Prvog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, usvojenog 16. decembra 1966. godine, nadležnost Komiteta za ljudska prava da prima i razmatra saopštenja koja potiču od pojedinaca u njihovoj nadležnosti biće proširena i na odredbe ovog Protokola, sem ako država u pitanju nije izjavila suprotno u trenutku ratifikacije ili pristupanja.

## **Član 6.**

1. Odredbe ovog Protokola će se primenjivati kao dopunske odredbe Pakta.
2. Bez uticaja na mogućnost stavljanja rezerve u skladu s članom 2 ovog Protokola, pravo zajemčeno članom 1 st. 1 ovog Protokola neće biti podložno ukidanju u skladu s članom 4 Pakta.

## **Član 7.**

1. Ovaj Protokol je otvoren za potpisivanje svakoj državi koja je potpisala Pakt.
2. Ovaj Protokol podleže ratifikaciji svake države koja je ratifikovala Pakt ili mu je pristupila. Instrumenti ratifikacije deponovaće se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
3. Ovaj Protokol biće otvoren za pristupanje svakoj državi koja je ratifikovala Pakt ili mu je pristupila.
4. Pristupanje će se izvršiti deponovanjem instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
5. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavestiće sve države koje su potpisale ovaj Protokol ili su mu pristupile o deponovanju svakog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

## **Član 8.**

1. Ovaj Protokol stupiće na snagu tri meseca posle deponovanja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija desetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.
2. Za svaku državu koja ratifikuje ovaj Protokol ili mu pristupi posle deponovanja desetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju, pomenuti Protokol će stupiti na snagu tri meseca posle deponovanja od strane ove države njenog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

## **Član 9.**

Odredbe ovog Protokola primenjivaće se, bez ikakvog ograničenja ili izuzetka, na sve jedinice saveznih država.

## **Član 10.**

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će obavestiti sve države na koje se odnosi član 48 st. 1 Pakta o sledećem:

- a) rezervama, saopštenjima i obaveštenjima u skladu s članom 2 ovog Protokola
- b) izjavama datim u skladu s članovima 4 i 5 ovog Protokola
- c) potpisima, ratifikacijama i pristupanjima u skladu s članom 7 ovog Protokola
- d) datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu sa članom 8.

## **Član 11.**

1. Ovaj Protokol, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom podjednako verodostojni, deponovaće se u arhivi Ujedinjenih nacija.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostaviće ovrene prepise ovog Protokola svakoj državi na koju se odnosi član 48 Pakta.